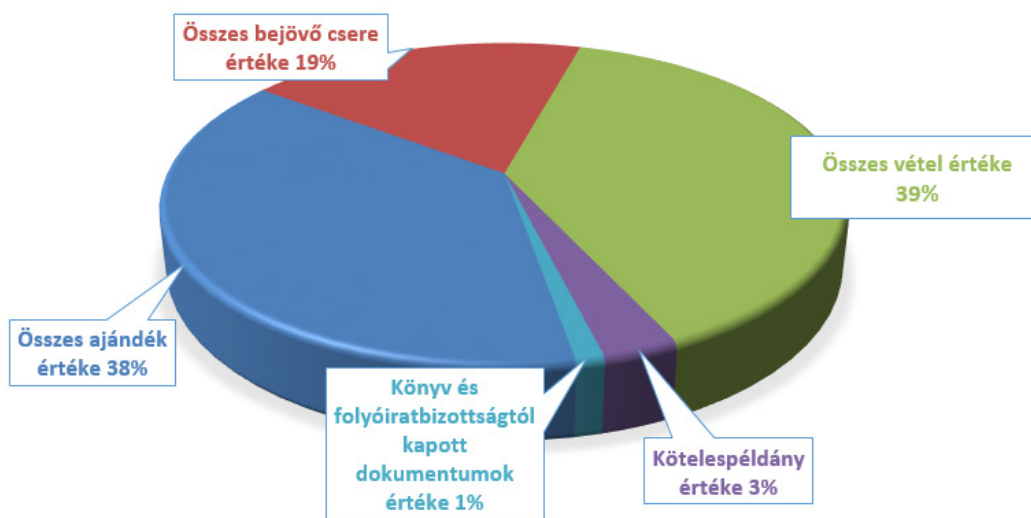

3. Gyűjteményszervezés 3.1 Állományalakítás

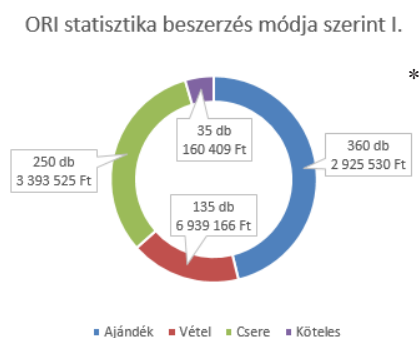
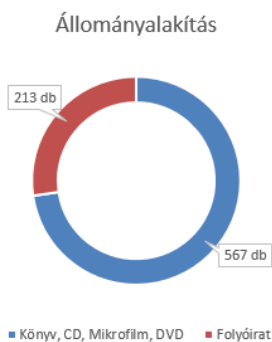
Könyvtárunk állománya 2019-ben 9629 dokumentummal gyarapodott, melynek összes naplóértéke: 115 103 554 Ft. Ebből a Keleti Gyűjtemény gyarapodása 780 tétel 13 418 630 Ft értékben, ebből könyv, CD, mikrofilm, DVD: 567 db 5 511 395 Ft értékben, folyóirat: 213 db 7 907 235 Ft értékben; a Kézirattaré 4 tétel, a Levéltaré 1 tétel, a Mikrofilmtaré 5 tétel (ebből 3 keleti témába tartozó).

KÖNYVTÁRI GYARAPODÁS MEGOSZLÁSA 2019-BEN

A Keleti Gyűjteményben a folyóirat, könyv, CD, Mikrofilm, DVD megoszlása a beszerzési módja szerint:

Ajándék	360 db	2 925 530 Ft értékben
Vétel	135 db	6 939 166 Ft értékben
Csere	250 db	3 393 525 Ft értékben
Köteles	35 db	160 409 Ft értékben

*ORI adatbázis – a Keleti Gyűjtemény adatbázisa

Egyéb ajándék és magyar ajándék összesen (OTKÁ-t és NKA-t is beleértve): 5913 tétel, értéke összesen: 43 726 362 Ft

Egyéb csere összesen (könyv, folyóirat): 1522 tétel, melynek értéke összesen: 21 971 753 Ft.

Magyar vétel és egyéb vétel összesen: 1210 tétel, melynek értéke összesen: 44 554 434 Ft.

Kötelempéldány: 845 tétel, melynek értéke összesen: 3 525 945 Ft.

Könyv és Folyóiratbizottság: 139 tétel, melynek értéke összesen: 1 325 060 Ft.

Összességében elmondható, hogy 2019-ben a könyvtári vétel aránya jelentősen javult a tavalyihoz képest (akkor 19% volt, most 39%), ami fontos előrelépés: országos szak-könyvtárként vállalt feladatainknak a főgyűjtőkörünkbe tartozó szakirodalom minél teljesebb körű gyarapításával és rendelkezésre bocsátásával tudunk megfelelni.

Az ajándékként beérkezett és állományba vett dokumentumok adatai a korábbi évhez hasonlóan alakultak: a teljes évi gyarapodás 41%-át teszik ki, míg a csere útján beszerzett anyag: 22%-ról 19%-ra csökkent.

2019-ben 64 tételen 4018 db dokumentumot töröltünk az állományból összesen 1 898 121 Ft értékben. Néhány elavult adathordozón lévő anyagot is töröltünk, melyet előfizetéseink révén immár online is elérünk.

3.1.1 Könyvek

Vétel

Intézményünk szerencsére 2019-ben is tudott szerzeményezni, melyben tudatos és folyamatosan épített gyarapítási listái, valamint a Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztállyal való folyamatos kapcsolattartás is segített. Könyvek tekintetében vétel útján 2019-ben 710 db kötettel gyarapodott állományunk 13 853 549 Ft naplóértékben. A megvásárolt könyvek megoszlása: hazai kiadvány: 173 db (504 228 Ft értékben), külföldről 537 kötetet szereztünk be 13 349 321 Ft naplóértékben.

ODR keretére 2019-ben összesen 83 db kötetet vásároltunk, összesen 1 142 200 Ft értékben, melyet a korábbi évekhez hasonlóan csak új, Magyarországon nem fellelhető idegen nyelvű szakirodalomra fordítottunk. A vételben beszerzett kiadványok egy része ezúttal is kutatóink és olvasóink javaslatait figyelembe véve került megrendelésre. A Keleti Gyűjtemény részére 567 db dokumentumot szereztünk be 5 511 395 Ft-értékben.

Csere

2019 során a nemzetközi csere keretében 738 könyvet vettünk fel 5 458 970 Ft értékben.

Jelentősebb kiejánlások három alkalommal történtek, ekkor 25 partnernek 186 tételt ajánlottunk, melyből 15 partner választott, és összességében 66 tételt tudtunk teljesíteni, valamint további 35 partnernek mintegy 30 címet ajánlottunk. A Washington (Library of Congress) számára ajánlott 235 tételből 72 könyv került kiválasztásra és a számára küldött duplumlistáról 361 tételből 236 könyvet kért.

Duplumlistát egy alkalommal küldtünk, ekkor 15 partnernek 125 tételt, melyből 97 tételt tudtunk teljesíteni. Szállítóleveles nyilvántartásunk alapján 1253 folyóiratot és a sorozatokkal együtt 620 könyvet küldtünk el. Az év során összesen 634 csomagot adtunk fel.

2019-ben 64 listáról válogattunk cserébe könyveket, összesen 504 tételt.

Országoként a következőképpen alakult a cserekapcsolat:

Ország	Listák száma	Választott tételek száma
Ausztria	1	2
Belgium	2	30
Bulgária	1	2
Csehország	1	13
Fehéroroszország	2	5
Franciaország	2	74
Lengyelország	11	67
Litvánia	10	55
Macedónia	1	7
Németország	3	20
Oroszország	11	83
Románia	4	39
Szerbia	7	70
Szlovákia	3	7
Tajvan/Kína	1	1
USA	2	17
Vatikán	2	12

Nemzetközi cserepartnereink száma 2019-ben is csökkent. Jelenleg 348 különböző intézménnyel folytatunk kiadványcserét.

Az év során kiemelt figyelmet fordítottunk a meglévő cserekapcsolati hálózat átfésülésére, a kapcsolatok egyensúlyának megvizsgálására, a küldött és kapott dokumentumok relevanciájának áttekintésére és végső soron a cserekapcsolati rendszer racionalizálására.

Sajnos mivel az Akadémiai Kiadó által biztosított folyóiratokra nem tudtunk előfizetni, az open accessre való átállás pedig még nem zökkenőmentes, ezért szakmai disszeminációs tevékenységünknek sem tudtunk teljes mértékben eleget tenni, melynek eredményeként cserekapcsolatokkal foglalkozó kollégáink fáradozása ellenére a jövőben feltehetően további cserepartnerek állnak majd el a cserétől. A jövőben is figyelni fogunk azonban kiemelten: a Kárpát-medencei szakkönyvtárak és magyar intézményekkel való kapcsolattartásra, az MTA KIK számára kiemelt fontossággal bíró külföldi intézményekkel való szoros együttműködésre (pl. Regensburg, egyes kínai cserepartnerek stb.), valamint a főgyűjtő körünkbe tartozó- és fontos szakirodalmat küldő

intézményekkel való kapcsolattartásra (pl. Washington). Nem mehetünk el azonban a tendencia mellett, hogy egyes cserepartneri intézmények a digitalizálási tevékenységük erősödése és különösen a postaköltségek emelkedése miatt a cserepartnerség helyett más módon szerzik be a számukra szükséges dokumentumokat, így folyamatosan nyitottan és rugalmasan kell reagálnunk a cserét érintő igények határidőn belüli és releváns teljesítésére. A cserét pillanatnyilag egyrészt az évtizedek során kialakított intézményi rendszer, a személyes kapcsolatok, a közös szakmai érdeklődés és kutatási eredmények megosztásának vágya tartja fenn, de a jövőben feltehetően már látszódni fog a 2019. évben felülvizsgált és gyűjtőkori okok vagy egyéb-, aránytalan vállalások miatt megszüntetett partneri kapcsolatok megújított hálózata.

A Keleti Gyűjtemény nemzetközi csere révén történő gyarapodása 119 könyv és egyéb dokumentum, 842 805,- Ft értékben.

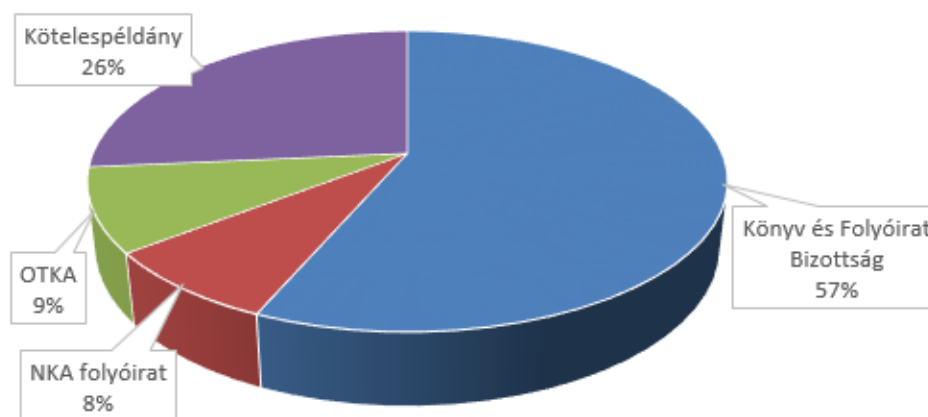
Ajándék

A korábbi évek tendenciáját követve 2019-ben is sok esetben kapott a könyvtár ajándékba köteteket. Az adományozók közül külön említést érdemelnek az alábbiak:

- Dr. Han Anna orosz irodalomtörténeti könyvhagyatéka: kb. 2500 db tétel
- William J. Mc Cormack, ír irodalomtörténész és költő, a Royal Irish Academy rendes, ill. a SZIMA tiszteletbeli tagja által felajánlott könyvek közül 2019-ben 315 darab került feldolgozásra 2 939 340,- Ft értékben.
- Dr. Vígh Árpád frankofón nyelvészeti és irodalomtörténeti vonatkozású anyagának felajánlása (beszállítás a későbbiekben).

Ezúttal is jelentős mennyiségű egyéb könyv- és folyóiratajándék érkezett könyvtárunkba, melyek arányához képest kisebb mértékben ugyan, de továbbra is jelen voltak az alábbi-, kördiagramon is ábrázolt sajátos alkategóriák:

Az egyéb könyv- és folyóirat ajándékok megoszlása
2019-ben

Könyv és Folyóirat Bizottság: könyv: 50 db, 223 100 Ft, folyóirat: 89 db: 1 101 960 Ft, mely összesen: 139 db, értéke: 1325 060 Ft

NKA folyóirat: 34 db, 188 370 Ft

OTKA: 68 db, értéke: 210 934 Ft

Kötelezpéldány: könyv 770 db, 2 905 255 Ft, folyóirat: 75 db, 620 690 Ft.

Minden további kategóriát beleértve az összes ajándékba kapott dokumentumok végső összértéke: 48 577 367 Ft. Ez az adat tartalmazza az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont (Pécs) által könyvtárunknak ajándékozott, többnyire 18–19. századi könyveket, amelyeket a dégi Festetics kastély számára kiállításra átengedtünk. (309 db, 13 650 000 Ft értékben.)

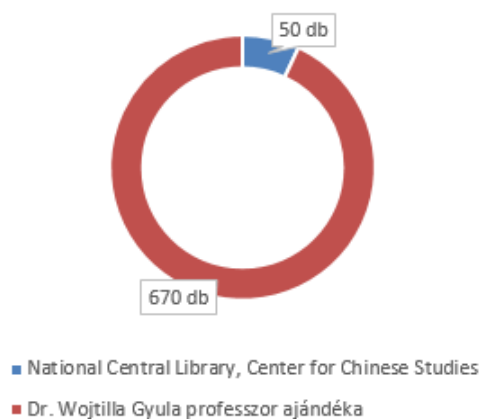
Az MTA kutatóintézeteivel folytatott együttműködésnek köszönhetően 2019-ben is számos tudományos kiadvány került könyvtárunk állományába, ezzel is hozzájárulva, hogy eleget tudjunk tenni vállalt kötelezettségünknek, az Akadémia oltalma alatt publikált tudományos munkák teljesség igényével történő összegyűjtésének és megőrzésének.

Az akadémiai és köztestületi tagoktól érkező tudományos monográfiák és egyéb kötetek is hiánypótló jelentőségűek. Az év során bekövetkező szervezeti változások után is reméljük, hogy a megjelenő kiadványokat továbbra is megküldik az MTA könyvtárának. 2019-ben 78 darab került ebből feldolgozásra, összesen 362 491 Ft értékben.

A tajvani National Central Library, Center for Chinese Studies-szal kötött megállapodás keretében 50 általunk válogatott, leginkább az Academia Sinica kiadásában megjelent tudományos művet kapott ajándékba a Keleti Gyűjtemény.

2019 februárjában Wojtilla Gyula professzor indológiai könyvtárából 670 művet ajándékozott a Keleti Gyűjteménynek. Az ajándékozást behasonlítás előzte meg, ezért az adományban nincs többpéldány, és általa sok ritkaságot tartalmazó, rendkívül értékes gyűjteménnyel gazdagodott könyvtárunk.

ORI statisztika beszerzés módja szerint II.

A Kézirattár ajándékként kapott könyvei

Ewangelicky funebral. W Přesspurku: S. P. Weber, 1812. (Ajándékozó: Illy Zsolt)
Gebhardi, Ludwig Albrecht: Geschichte des Reichs Hungarn, 1–3. Theil. Pesth: bey Joseph Leyrer, 1802. (Ajándékozó: Monok István)

Kötelespéldány

Az elmúlt évben is éltünk válogatási jogunkkal és heti rendszerességgel részt vettünk az OSZK kötelespéldány-válogatásán, bejelölve a gyűjtőkörünknek megfelelő kiadványokat. Állományunk 2019-ben 845 tétellel gyarapodott ebből a forrásból, 3 525 945 Ft naplóértékben.

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye belső gyarapodása raktárból

- Fronsperger, Leonhardt: Von Kayserlichem Kriegsrechten Malefitz und Schuldhandlen Ordnung und Regiment. Zu Franckfurt am Mayn, 1565.
- Fronsperger, Leonhardt: Geistliche Kriegsordnung. Zu Franckfurt am Mayn, 1565.
- Fronsperger, Leonhardt: Von Kayserlichem Kriegsrechten Malefitz und Schuldhandlen Ordnung und Regiment. Zu Franckfurt am Mayn, 1566.
- Lonicer, Adam: Naturalis historiae opus novum. Tomus I–II. Francofurti, 1551–1555.
- Plutarchos: Moralia, quae usurpantur ... omnes de Graeca in Latinam linguam, transscripti. Venetiis, 1572.
- Tacitus, Publius Cornelius: Annalium et Historiarum libri qui extant, Iusti Lipsii studio emendati et illustrati. Lugduni, 1576.
- Clenard, Nicolas: Graecae linguae institutiones cum scholiis et praxi Petri Antesignani Rapistagnensis, a Frid. Sylburgio denuo recognitae, notationibusque Henr. Stephani, nova syntaxi. Francofurti, 1587.
- Chytraeus, David: Praecepta rhetoricae inventionis. Witebergae, 1576.
- Chytraeus, David: Secundus liber rhetoricae. Rostochii, 1574.
- Ovidius Naso, Publius: La vita et metamorfoseo d'Ovidio figurato & abbreviato in forma d'epigrammi da M. Gabriello Symeoni. A Lione, 1584.
- Terentius Afer, Publius: Comoediae sex. Tiguri, 1561.
- Franck, Sebastian: Sprichwörter, schöne, weise Klugredenn. Franck, 1555.
- Abravanêl, Yehûdâ: [Dialoghi d'amore] Leon Hebrieu de l'amour. A Lyon, 1551.
- Palatino, Giovanni Battista: Libro di M. Giovambattista Palatino cittadino Romano. In Roma, 1553.
- Orationes clarorum hominum. [Venezia], In Academia Veneta, 1559.
- Azpilcueta, Martin de: Consiliorum seu responsorum libri V. Venetiis, 1600.
- Barbieri, Giovanni Maria: La guerra d'Atila flagello di Dio. In Ferrara, 1568.
- Teti, Carlo: Discorsi delle fortificationi, espugnationi, & difese delle città. In Venetia, 1589.
- Diarium comitiorum Regni Hungariae. Budae, 1792.

3.1.2 Folyóiratok

A 2019-es évben a korábbiak évekhez hasonló forrásokból szereztük be a folyóiratokat, azaz vétel, nemzetközi csere, kötelespéldány, ajándék útján beszerzett és kapott, valamint NKA és MTA KFB által támogatott folyóiratok alkották az állománygyara-

podást. A 2020-as év nagyobb változást fog hozni állományunk szempontjából, mivel a folyóirat-vásárlásra fordítható összeg csaknem egyharmadával csökkent, ezért mintegy 190, elsősorban külföldi folyóiratot le kellett mondanunk. Reméljük, hogy a jövőben az NKA és az MTA KFB a korábbiakhoz hasonlóan folytatja működését, és nem lesz változás a folyóiratok támogatásában és a könyvtárba való eljuttatásában.

2019-ben 5281 folyóiratfüzetet érkeztettünk, 1857 folyóiratkötetet vettünk állományba (51 844 790 Ft értékben) és 47 új folyóiratot dolgoztunk fel.

A gyarapodás módja szerinti megoszlás ebben az évben is a tavalyihoz hasonlóan alakult. Az állományba vett folyóiratok 42%-a cserepartnereinktől érkezett, míg a vételben beszerzett folyóiratok a gyarapodás 27%-át, az ajándékként érkezettek pedig 22%-át tették ki. A kötelezpéldányként kapott és az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága által támogatott tételek aránya idén 4, illetve 5%-a volt a teljes folyóirat-gyarapodásnak.

Vétel

A 2019-ben naplózott folyóirat kötetek 27%-át (498 egység, 30 544 430 Ft értékben) vétel útján szereztük be, érték alapján ez az éves folyóirat-gyarapodás 59%-a volt.

A 2019-re nyomtatott verzióban előfizetett külföldi folyóiratok száma 386 db. Ezek a főgyűjtőkörbe tartozó legfontosabb periodikák – az EISZ keretében előfizetett adatbázisokon keresztül azonban kb. 35 000 teljes szövegű elektronikus laphoz férhetnek hozzá olvasóink.

A hazai vételes folyóiratokat néhány kivételtől eltekintve ezúttal is a Magyar Postánál, illetve a Könyvtárellátónál fizettük elő.

Csere

Az év folyamán 1253 hazai nyomtatott folyóiratfüzetet küldtünk ki partnereinknek. A cserébe érkezett és állományba is vett folyóiratok száma (kötött és füzet): 784 db, összesen 16 512 783 értékben.

Ajándék

2019-ben 411 folyóiratkötetet kaptunk ajándékként 3 104 925 Ft naplóértékben. Hazai forrásból 876 055 Ft értékben vettünk át, külföldről 73 kötetet 1 228 870 Ft értékben. Az ajándékok a korábbi évekhez hasonlóan kiadóktól, szerkesztőségektől, magán-személyektől, hagyatékokból, külföldi intézményektől, valamint a Nemzeti Kulturális Alaptól érkeztek.

Kötelezpéldány

Éppúgy, mint a könyvek esetében, a folyóiratok beszerzése terén is fontos tényező maradt a kötelezpéldány. 2019-ben 75 folyóiratkötet került állományba a szolgáltatásnak köszönhetően, összértékük 620 690 Ft-ot tett ki.

Duplum- és fölőspéldány felajánlás

Duplum- és fölőspéldányainkból (könyv- és folyóirat) tavaly 8 könyvtár válogatott, összesen 758 kötet talált gazdára az alábbi táblázatban foglaltak szerint:

Intézmény	Város	Db
Néprajzi Múzeum Könyvtára	Budapest	1
Sapientia	Marosvásárhely	698
MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Könyvtára	Budapest	23
Országos Széchényi Könyvtár	Budapest	7
MTA Történettudományi Kutatóközpont Könyvtára	Budapest	7
MTA Irodalomtudományi Kutatóközpont Könyvtára	Budapest	2
MTA Régészeti Kutatóközpont Könyvtára	Budapest	14
Szépművészeti Múzeum Könyvtára	Budapest	6
SZTE Klebelsberg Könyvtár	Szeged	91
Eszterházy Károly Egyetem Központi Könyvtár	Eger	440
Összesen:		1289

3.1.3 Elektronikus tartalmak

2019-ben az alábbi adatbázisok hozzáférését fizettük elő az EISZ program keretében:

- ADT
- Az Akadémiai Kiadó folyóiratcsomag
- Az Akadémiai Kiadó szótár csomag
- Cambridge University Press Journals – Humanities & Social Sciences Collection
- Clarivate Analytics/Thomson Reuters – InCites
- Clarivate Analytics/Thomson Reuters – Journal and Highly Cited Data
- Clarivate Analytics/Thomson Reuters – Web of Science
- de Gruyter Journals Social Sciences and Humanities Package
- EBSCO – Academic Search Complete
- Gale / Literary Sources
- JSTOR Essential Collection
- JSTOR Additional Collections
- L'Harmattan Digitális Adatbázis
- L'Harmattan – Harmathéque.com
- Osiris Kiadó
- Oxford University Press (OUP) Journals Humanities
- Project MUSE Premium Collection
- Science Magazine
- Springer Nature – Springerlink + Nature Journals
- TINTA SzóTudásTár

Az EISZ-programon kívül - az orientalisztikai adatbázisokon – túl az alábbi adatbázisokhoz biztosítottunk hozzáférést:

- L'Année Philologique,
- Brill's New Pauly: Encyclopedia of the Ancient World (BNP)
- Encyclopaedia Britannica (EB)
- Gale Virtual Reference Library
- Encyclopaedia of Islam
- Index Islamicus
- Kritisches Lexikon zur deutschsprachigen Gegenwartsliteratur (KLG)
- Kritisches Lexikon zur fremdsprachigen Gegenwartsliteratur (KLFg)
- Oxford English Dictionary Online (OED)
- Western travellers in the Islamic World Online
- World Biographical Information System Online (WBIS)

A korábbi évek gyakorlatát követve 2019 folyamán is számos adatbázishoz kértünk 30–60 napos próbahozzáférést. A tesztelt adatbázisok:

- Codices Vossiani Graeci et Miscellanei Online
- De Gruyter: National Socialism, Holocaust, Resistance and Exile 1933–1945
- ProQuest One Academicum archívuma
- Science Immunology, Science Robotics, Science Signaling és Science Translational Medicine

A kutatók és olvasók körében 2019-ben is népszerűek voltak ezek a tesztidőszakok, melynek során szívesen megismerkedtek a témájukhoz érintőlegesen kapcsolódó vagy újdonságként felkínált adatbázisokhoz.

3.1.4 Különgyűjtemények gyarapodása

Keleti Gyűjtemény

A Keleti Gyűjtemény számára 2019-ben 780 db tételt vettünk állományba, (könyv, folyóirat, CD, DVD, mikrofilm) összesen 13 418 630 Ft értékben. Ebből folyóirat: 213 db, 7 907 235 Ft értékben, könyv, CD, mikrofilm, DVD: 567 db, összesen: 5 511 395 Ft értékben.

A folyóirat, könyv, CD, mikrofilm, DVD gyarapodása a beszerzési módja szerint:

Ajándék: 360 db, 2 925 530 Ft értékben, vétel: 135 db, összesen: 6 939 166 Ft értékben. Cseréből 250 db érkezett, 3 393 525 Ft értékben, míg kötelezpéldány: 35 db, összesen: 160 409 Ft értékben. A beérkező kiadványok közül kiemelkedő jelentőségű a Tajvani Nemzeti Könyvtár (Taipei 861) küldeménye összesen 88 db tétel, 405 200 Ft értékben.

A Keleti Gyűjtemény gyarapodásánál 2019-ben is az ajándékozás dominált, a teljes gyarapítás közel felét tette ki.

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Ajándék

- Arany Bálint (1901–1987) kéziratos hagyatékrésze. (Ajándékozó: Várkonyiné Köpeczy Imola)
- Arany Jánossal kapcsolatos dokumentumok Bordás László nagyszalontai jegyző gyűjteményéből. (Ajándékozó: Oláh-Gál Róbert)
- Goda Gábor, Goda Géza és Lengyel Gyula hagyatékrésze. (Ajándékozó: Godáné Nagy Klára)
- Kisfaludy Társaság 1896-ból származó meghívója és a Petőfi Társaság oklevele. (Ajándékozó: Csonka-Takács Eszter)
- Ligeti Lajos orientalista (1902–1987) naplói, 1978–1987. 5 db. (Ajándékozó: Róna-Tas András)
- Országgh Lászlóval készült digitalizált interjúk (CD). (Ajándékozó: Kontra Miklós)
- Ránki György (1930–1988) történész akadémikus hagyatékrésze. (Ajándékozó: Dr. Ránki Zsuzsanna)
- Telcs Ede: Zágoni Mikes Kelemen. Érme. (Ajándékozó: Dr. Korvin Gábor)
- Várkonyi Hildebrand (1948–1971) kéziratai, fotónegatívja, különnyomata. (Ajándékozó: Varga Márta)
- Vörös László (1928–2018) orvos, pedagógia-történész kéziratos hagyatéka. (Ajándékozó: Tóth Miklós)

Vásárlás

Arany János *A honvéd özvegye* című verse eredeti kéziratának megvásárlásához Áder János köztársasági Elnök Úr biztosította a vételárat.

3.2 Feldolgozás

3.2.1 Könyvek és folyóiratok feldolgozása

A 2019. év főként a Wilhelm Quandt-hagyaték feldolgozásával, az állományrevízió előkészítésével, a Lukács Archívum hagyatéki könyvanyagának feldolgozásával, továbbá a Dégről érkezett Festetics-könyvtár feldolgozásával telt a kurrensen beérkező könyvanyag állományba vételén túl. A Quandt-hagyatékból 2019-ben 2540 rekord került feldolgozásra, és további közel 1500 kötetet hasonlítottunk be, illetve jelöltünk duplumként. A hagyatéki feldolgozás munkamenetét folyamatosan csiszoltuk, és egyre több kollégát vontunk be a behasonlítás munkafolyamataiba is. Több tényező összeadódása miatt időszakosan fennakadásaink voltak a revíziós feladatok ellátásával, azonban folyamatosan dolgoztunk és dolgozunk a probléma megoldásán (több feldolgozó van, mint ahány revizor, ez a munkafázis azonban elengedhetetlen a jó leírások közreadásához), illetve a feldolgozás „bemeneti” részét felgyorsította az önkéntesek behasonlító tevékenysége is. 2020-ban a kollégák munkájának átszervezésével fogunk változtatni az eddigi gyakorlaton; jelenleg is folyik két kolléga betanítása a revizori feladatok ellátására.

A feldolgozás munkafolyamatának összesített adatai szerint 2019-ben 32 770 új bibliográfiai rekorddal és 4233 új Authority rekorddal bővült a katalógus. Intézményileg az év során 42 348 új példányt hoztunk létre. Külső feldolgozói segítséggel 11 362 db új retrospektív rekord, a szláv anyag selejtezése révén 4792 db készült.

Folyóirat feldolgozásban a kurrens feldolgozás mellett főként a korábbi rekordok javítása, pótlások és hagyatéki anyagok feldolgozása zajlott, és 56 új rekordot hoztunk létre.

A Nemzeti Casino Pre-Con Kft. által fertőzöttnek ítélt részét 2019 januárjában fertőtlenítettük, továbbá 2019 novemberében a Dégről beérkezett könyvanyagot is.

2019 decemberében – előzetes egyeztetések és javítások után – 825 555 db új, illetve módosított rekordot küldtünk be a WorldCat nemzetközi katalógusba. Ez a teljes adatbázis 76,87 százaléka. Beküldtük az összes már előzőleg elküldött rekordjainkat (az online, illetve csoportos javítások miatt mindegyik rekord módosult); az utolsó küldés óta készült új rekordjainkat, valamint a Keleti Gyűjtemény kézirat-rekordjait. Ezenkívül elküldtünk egy 1383 db tételből álló törlési listát is, amely az időközben törölt rekordjaink azonosítóit (rendszerszám) tartalmazza.

A Tájékoztatói és Olvasószolgálati Osztály munkatársai rekatalogizálás, rekordjavítások és az 1950 és 1980 között megjelent szláv nyelvű kiadványok apasztási munkálatai során 2019-ben összesen 863 új rekordot hoztak létre és 4231 rekordot módosítottak az online katalógusban.

A Keleti Gyűjtemény 1386 művet (1435 db, authority 2052) rekatalogizált autopsziával és tartalmi feltárással. Ugyanezen időszak alatt a Keleti Gyűjteményben komplex módon (címléírás, ETO, tárgyszavazás) feldolgoztak 821 művet (875 db).

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Kézirat

Befejeződött Ligeti Lajos (1902–1987) orientalista és Arany Bálint (1901–1987) hagyatékának feldolgozása.

Folytatódott R. Várkonyi Ágnes (1928–2014) történész hagyatékának feldolgozása.

Elkezdődött Mérei Ferenc (1909–1986) hagyatékának feldolgozása.

Lisztés Nikolett elkészítette gr. Széchenyi István naplóinak és jegyzetfüzeteinek koncordancia-jegyzékét.

Feldolgoztunk 133 disszertációt.

Folytatódott a RAL-iktatókönyvek Aleph-be vitele: 102 rekord készült.

Összesen: 8489 dokumentumról 1866 rekord készült.

Horányi Károly 2019. július 24-től 2019. október 2-ig otthon, a Bibliothèque Decors újabb kötetén dolgozott.

Régikönyv

Az év során 3765 db régi könyvről összesen 3380 rekord készült. Ezek túlnyomó többsége korábban retrokonvertált rekord, amelyek autopszia alapján lettek javítva és kiegészítve.

Folytatódott az Ant. jelzetű állomány nyomtatott katalógusának előkészítése. Ebben jelenleg 463 tétel ír le több mint 500 db 1500–1550 közötti nyomtatványt (sormetszettekkel, fingerprintekkel stb.). Terjedelme jelenleg 463 A4 méretű oldal.

Az év első felében állományrendező munkát végeztünk az RM III-ban. Készültek új rekordok is, a többi a retrokonverziós rekordok javítása és kiegészítése. Emellett a MEDEA által retrokonverzióval bevitt 16. századi rekordok behasonlítása után a raktárunkban nem azonosítható és Törökbálintról bekért példányokat állományba vettük. Ezt a munkát idén is folytatni fogjuk.

Átnéztük a pécsi akadémiai intézetből hozzánk érkezett, eredetileg a dégi Festetics-könyvtárból származó könyvanyagot. Elkülönítettük azokat a köteteket, melyeket a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményében szeretnénk tartani, valamint azokat, amelyek törökbálinti raktárunkba kerülnek. A többi kötetet a felújított dégi kastélyban helyezik majd el, jelenleg fertőtlenítik őket.

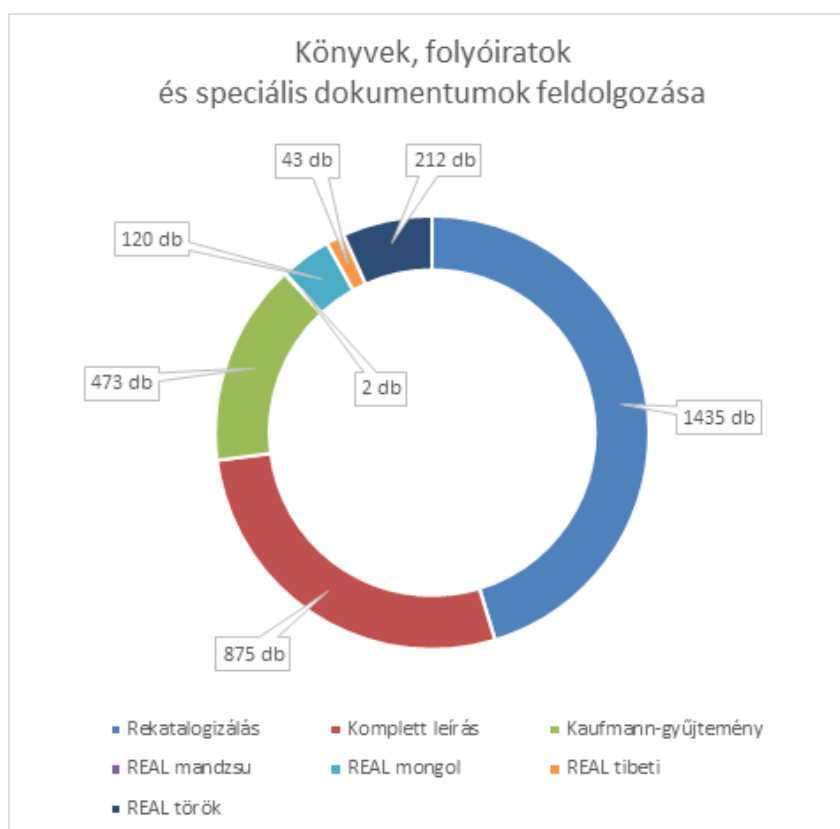
3.2.2 Speciális dokumentumok feldolgozása

A teheráni Special Library of the Ministry of Foreign Affairs-szal kötött megállapodás alapján Teheránban megjelent a Keleti Gyűjtemény angol nyelvű katalógusának perzsa fordítása.

A Kaufmann-gyűjtemény kéziratainak 2016-ban kezdődött on-line katalogizálása júniusban befejeződött. A munkát a külső, hebraista szakértő a Kaufmann B jelű héber könyvek leírásával folytatta, 2019-ben 479 mű katalogizálásával készült el.

Az év folyamán 890 tibeti kézirat került be az ALEPH-be.

A digitalizálással párhuzamosan folyik a kéziratok feltöltése a REAL-ba. 2019-ben 43 tibeti, 212 török, 120 mongol és 2 mandzsu került metaadatolva az adatbázisba.

3.2.3 Lukács Archívum (LAK)

Lukács György hagyatékának teljes feldolgozása 2019. március végére fejeződött be. Ekkorra minden hagyatéki kötet leírásra és minden korábbi leírás ellenőrzésre került. A következő két hónap folyamán elvégeztük a készülő katalógusba kerülő mezők ellenőrzését, pecsétek egyesítését; a mutatókba kerülő nevek, antikváriumok egységsítését; a hagyatékinak mondott, de a kezünkbe nem került leírások kizárását, majd az Aleph bibliográfia- és mutatókészítő szervizének segítségével 2019. május 31-én elké-

szült a Lukács György hagyatéki könyvtárának katalógusa (6975 bibliográfiai tételről, ami összesen 9520 fizikai példány).

Ez a katalógus október közepétől minimális változtatásokkal és némi kiegészítéssel nyilvánosan elérhető. (<http://real-ms.mtak.hu/22693/>)

A hagyatéki könyvállomány visszaszállítása a Belgrád rakparti Lukács Archívumba 2019 májusában kezdődött meg, a teljes hagyatéki anyag visszaszállítása 2020 februárjában fejeződik be.

A hagyatéki anyaggal párhuzamosan az egyéb archívumi anyagok rendezése is zajlott. A főigazgatói utasítás szempontjai szerint leválogattuk, hogy a jövőben mi képezi az archívumi anyag részét. A LAK leltárkönyvében minden módosítás könyvelésre került, az ott maradó anyag feldolgozása a 2020-as terv része. Fentiek mellett folyamatosan foglalkozunk a folyóiratokkal, a szükséges anyag digitalizálásra kerül.

Lukács György könyvtára és kéziratos hagyatéka az MTA KIK-ben kutatható: a kéziratok a Kézirattár olvasótermében, a könyvek a könyvtár nagy olvasótermében. Az egykor Lukács által bérelt lakás előzetes bejelentkezés alapján továbbra is látogatható.

Feldolgozó munka

2019-ben Mázi Béla nyugdíjasként, megbízási szerződéssel folytatta Lukács György kéziratos hagyatékának feldolgozását: 12 846 tételről 3096 rekordot készített.

Látogatók

Augusztus 23. Lukács György lakásának bemutatása Kohki Nishikawa japán filozófusnak, galéria tulajdonosnak, és Révész Anna festőnek. (2 fő, 60 perc, Babus Antal angol nyelven)

3.2.4 Leltári előkészületek

Az év során folyamatosan zajlott a vonalkódozás, illetve a hiányzó tételek feldolgozása, terveink szerint a revíziót hamarosan el tudjuk kezdeni a belső állományon. A problémás eseteket az Olvasószolgálat segítségével folyamatosan ellenőrizzük.

3.2.5 Repozitóriumi tételek feldolgozása

Az év első felében a Gyűjteményszervezési Osztály egy munkatársa vett részt a könyvtár REAL repozitóriumának építésében, az év során januártól májusig 195 tételt hagyott jóvá.

3.2.6 Retrospektív konverzió

Az év során folytattuk a retrospektív feldolgozást, belső erőforrásaink átcsoportosításával tudtunk haladni, újabb 10 003 rekord vált kereshetővé, jelenleg 98%-os a cédu-lakatalógus elektronikus feldolgozottsága.